ANDIJON VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

ANDIJON VILOYATIDA MAKTABGACHA TA'LIMNING ASOSIY STATISTIK KO'RSATKICHLARI

(2024- yil 1- yanvar holatiga)

ANDIJON VILOYATI
STATISTIKA BOSHQARMASI

ANDIJON VILOYATIDA MAKTABGACHA TA'LIMNING ASOSIY STATISTIK KO'RSATKICHLARI

(2024- yil 1- yanvar holatiga)

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMI

Maktabgacha ta’lim bo‘yicha press-reliz – bu sohadagi rivojlanishlanish tendentsiyalarini kuzatib borish uchun muhim vosita hisoblanadi. Ushbu press-relizda, birinchi navbatda, maktabgacha ta’lim tizimining rivojlanishini tavsiflovchi va bu sohaga boshqacha nuqtai nazardan qarash imkonini beruvchi rasmiy statistik ma’lumotlar keltirilgan.

Press-relizning asosiy maqsadi maktabgacha ta’lim sohasidagi hozirgi holatni aks ettirish, taqdim etilayotgan maktabgacha ta’lim sifatiga, barqaror rivojlanishga erishish yo‘lidagi natijalar sarhisobi, shunungdek, farzandlarimizning ta’lim sifatini yaxshilashga qaratilgan samarali strategiyalarni ishlab chiqishga ko‘maklashishdan Iborat.

Maktabgacha ta’lim bola hayotidagi eng muhim bosqich bo‘lib, u bolalarning rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi, shaxsning shakllanishiga, uning intellektual, ma’naviy- axloqiy, estetik va jismoniy rivojlanishiga, shuningdek, bolalarni umumiy o‘rta ta’limga tayyorlashga ta’sir qiladi va ularning kelajagini belgilaydi. Garchi bu bolalar rivojlanishining turli sohalari bo‘lsa-da, ular o‘zaro bog‘liqdir. Hozirgi vaqtda maktabgacha ta’lim, ta’lim tizimining ajralmas qismiga aylandi va uning ahamiyati doimiy ravishda ortib bormoqda.

Press-relizda maktabgacha ta’lim tizimining turli jihatlarini tavsiflovchi davlat va nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlarining (oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlarini qo‘shgan holda) asosiy ko‘rsatkichlari, xususan, maktabgacha ta’lim tashkilotlari va ulardagi bolalar soni, ushbu sohada faoliyat yuritayotgan pedagoglar va tarbiyachilar soni, 3 yoshdan 6 yoshgacha bo‘lgan bolalarni maktabgacha ta’lim bilan qamrab olish ko‘rsatkichlari kabi ma’lumotlar keltirilgan.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkiloti faqat davlat-xususiy sheriklikning oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlarini moddiy-texnik va metodik jihatdan ta’minlash shakli asosida tashkil etiladi.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkiloti shaklida maktabgacha ta'lim va tarbiya sohasida ta’lim xizmatlari yakka tartibdagi tadbirkor sifatida ro‘yxatdan o‘tkazilgan jismoniy shaxslar tomonidan ko‘rsatiladi.

Ushbu press-reliz O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligining maktabgacha ta’lim tashkilotlari bo‘yicha idoraviy ma’lumotlari integratsiyasi orqali olingan ma’lumotlar asosida tayyorlandi.

Andijon viloyatida faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari soni

(tegishli yilning 1- yanvar holatiga, birlik)

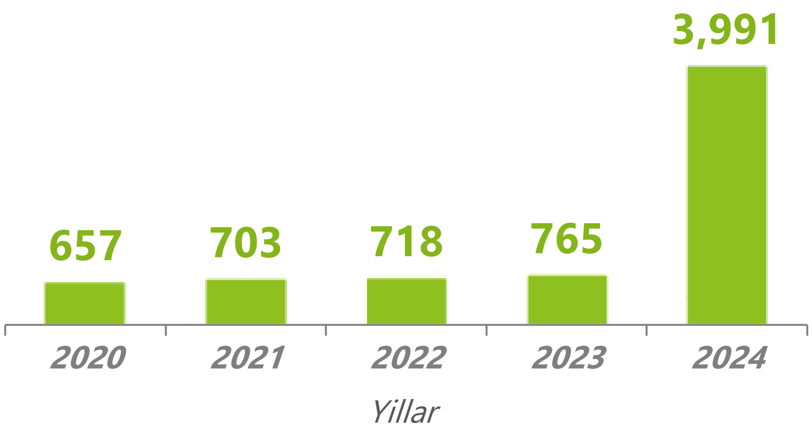

Andijon viloyatida faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari, oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari sonini qo'shgan holda, 2024- yil 1- yanvar holatiga 3 991 tani tashkil etdi, bu esa 2020- yil 1- yanvarga nisbatan 3 334 taga (ya'ni 6,1 barobarga) oshgan.

Faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari sonining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024- yil 1- yanvar holatiga, birlik)

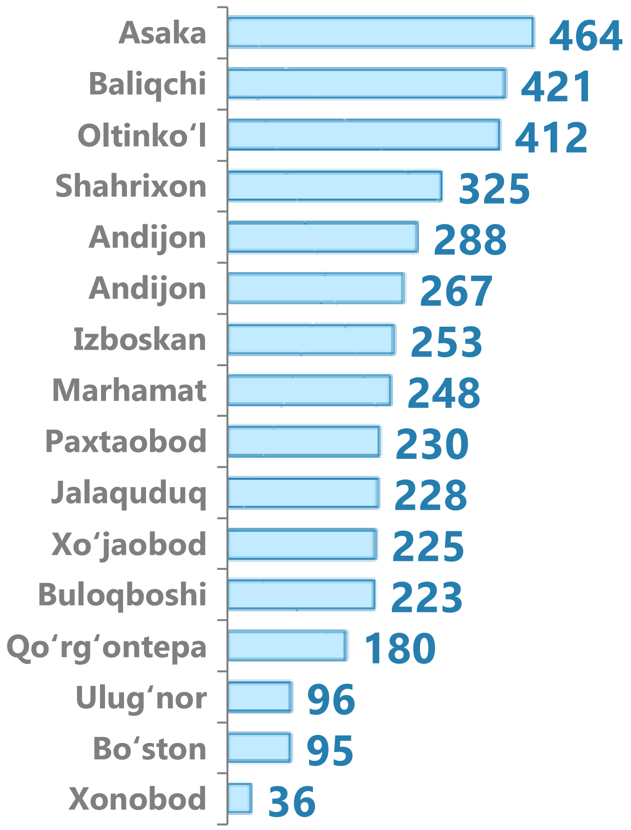

Agar 2024- yil 1- yanvar holatiga faoliyat yuritayotgan maktabgacha ta'lim tashkilotlarining eng katta qismi Asaka (464 ta), Baliqchi (421 ta) va Oltinko`l (412 ta) tumanlarida kuzatilgan bo'lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past ko'rsatkich Xonobod sh. (36 ta), Bo`ston tumanida (95 ta) va Ulug`nor tumanlarida (96 ta) qayd etilgan.

Andijon viloyatida maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi o'rinlar soni *

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, ming birlik)

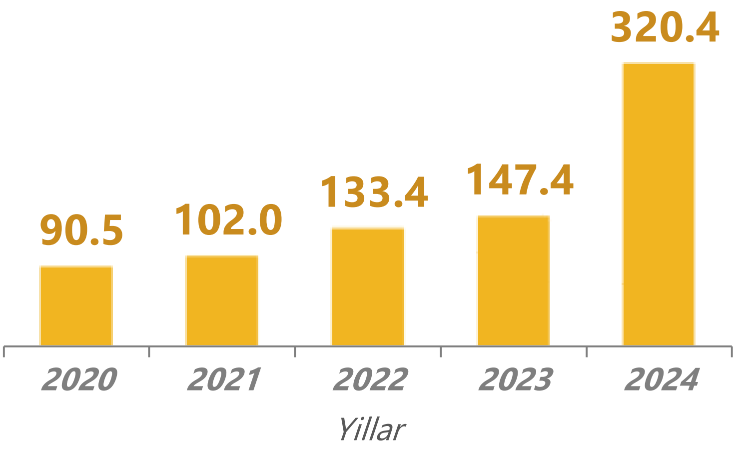

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi o'rinlar soni ushbu sohadagi eng muhim ko'rsatkichlardan biri deb hisoblanib, barcha kichik yoshdagi bolalarga bolalar bog'chalariga borish va maktabga tayyorgarlik ko'rish imkoniyatini davlat va mahalliy hokimiyat organlari tomonidan ta'minlanishini aks ettiradi.

** 2024-yil 1-yanvargacha oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi o'rinlar soni to'g'risidagi ma'lumotlarsiz keltirilgan.*

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi o'rinlar sonining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024-yil 1-yanvar holatiga, ming birlik)

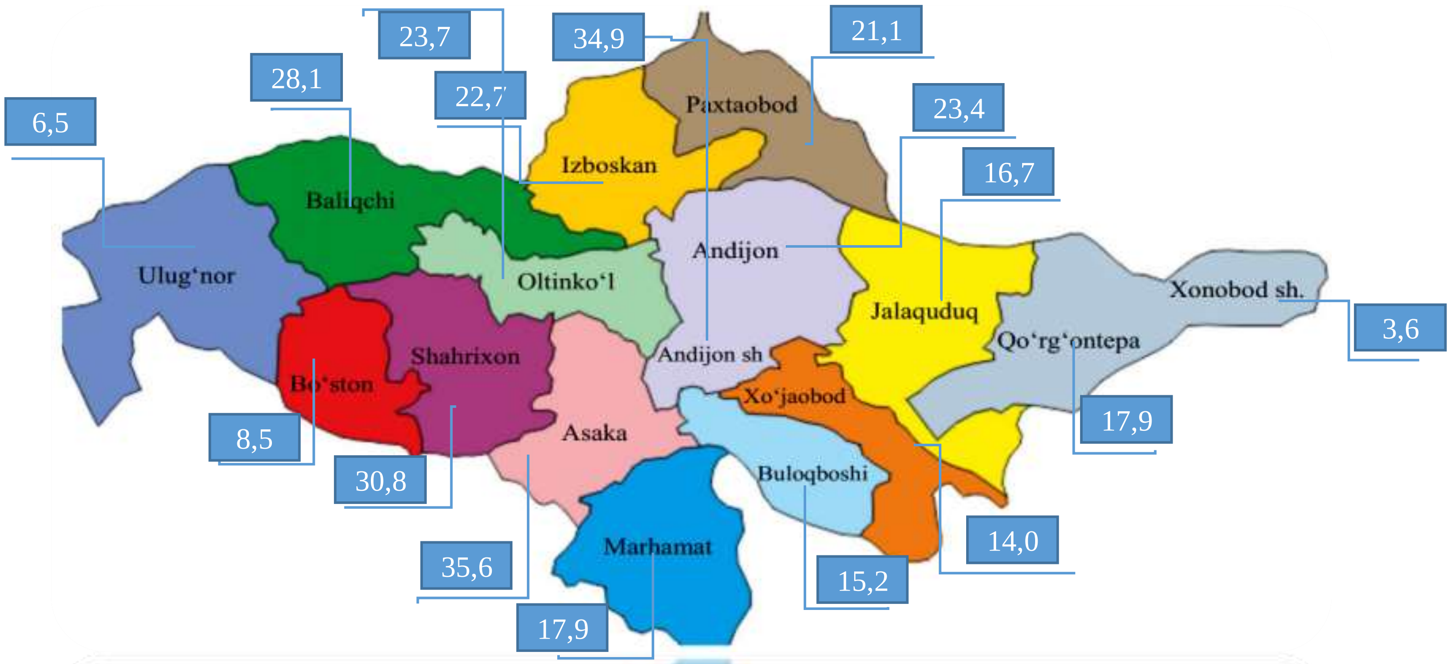

2024-yil 1-yanvar holatiga maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi o'rinlar sonining eng kata qismi Asaka (35,6 ta), Andijon sh (34,9 ta) va Shahrixon (30,8 ta) shahar,tumanlariga to`g`ri kelgan bo'lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past ko'rsatkich Ulug`nor tumani (6,5 ta) hamda Xonobod shahar (3,6 ta) da kuzatilgan.

Andijon viloyatida maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi guruhlar soni *

(tegishli yilning 1- yanvar holatiga, birlik)

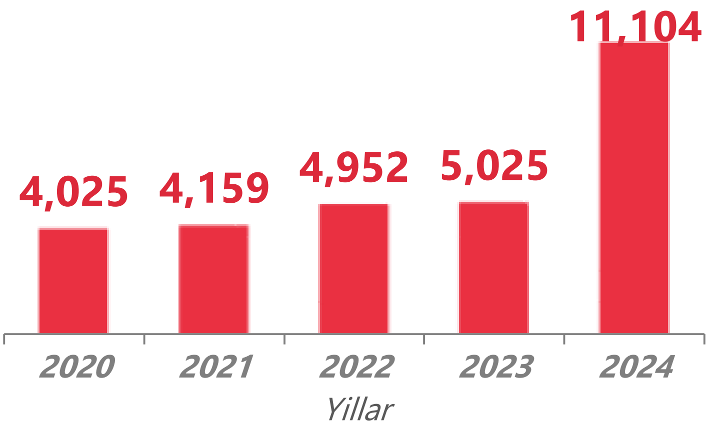

Maktabgacha ta'lim muassasalaridagi guruhlar bolalarni tarbiyalash va o'qitish jarayonida muhim rol o'ynaydi. Ushbu guruhlar bolalarning yoshi va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda tashkil etiladi, bu esa ularning har tomonlama rivojlanishi uchun eng yaxshi sharoitlarni yaratishga imkon beradi.

** 2024- yil 1- yanvargacha oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi guruhlar soni to'g'risidagi ma'lumotlarsiz keltirilgan.*

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi guruhlar sonining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024- yil 1- yanvar holatiga, birlik)

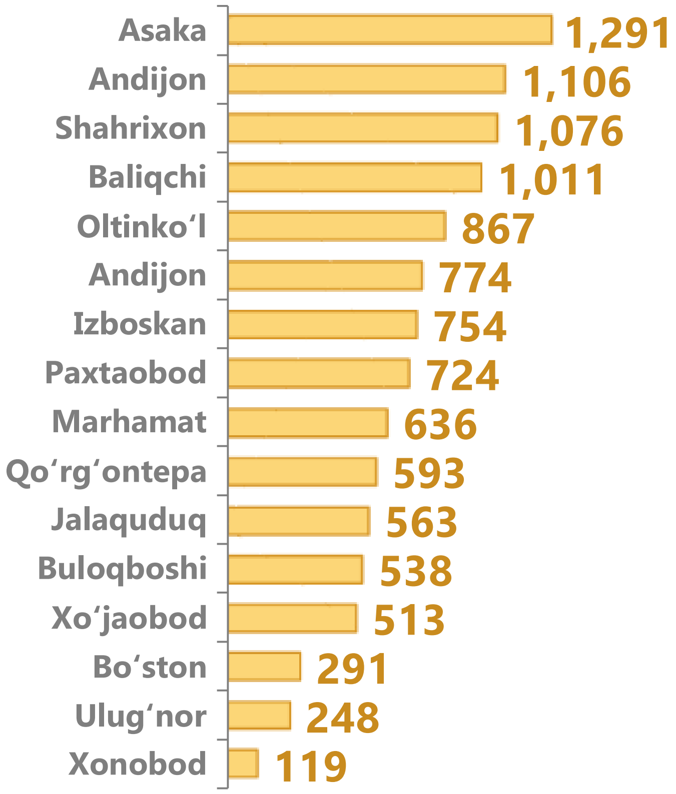

2024-yil 1-yanvar holatiga hududlar kesimida eng ko'p maktabgacha ta'lim tashkilotlari guruhlari Asaka (1 291 ta), Andijon shahar (1 106 ta) va Shahrixon (1 076 ta) tumanlarida qayd etilgan, boshqa hududlar bilan solishtirganda, eng past ko'rsatkichlar Ulug`nor tumanida (248 ta) hamda Xonobod shaharda (119 ta) kuzatilgan.

Andijon viloyatida oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari soni

(tegishli yilning 1- yanvar holatiga, birlik)

Andijon viloyatida oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari soni 2024- yil 1- yanvar holatiga 3 212 tani tashkil etdi, bu esa 2020- yil 1- yanvarga nisbatan 1 960 taga (ya'ni 2,6 barobarga) oshgan.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari sonining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024- yil 1- yanvar holatiga, birlik)

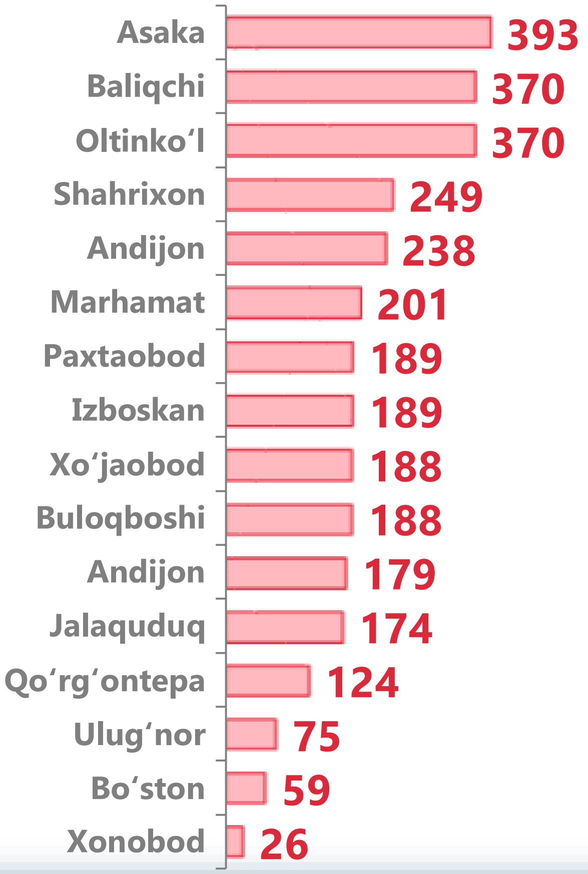

Agar 2024- yil 1- yanvar holatiga oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarining eng katta qismi Asaka (393 ta), Baliqchi (370 ta) va Oltinko`l (370 ta) tumanlarida qayd etilgan bo'lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past ko'rsatkich Xonobod sh. (26 ta), Bo`ston (59 ta) hamda Ulug`nor (75 ta) tumanlariga to'g'ri kelgan.

Andijon viloyatida maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar soni

(tegishli yilning 1- yanvar holatiga, ming kishi)

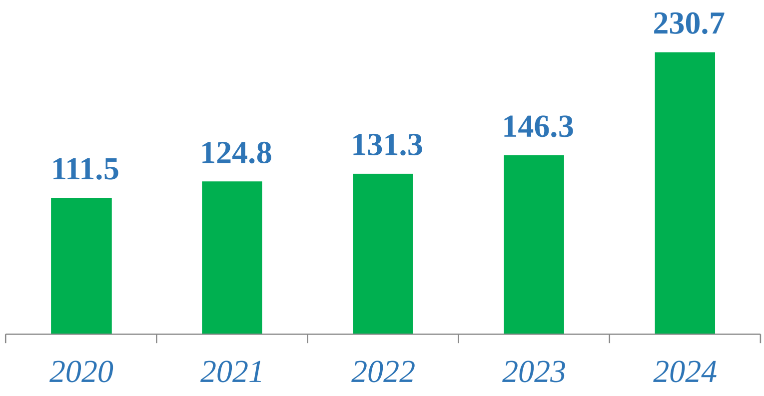

Andijon viloyatida maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar soni 2024- yil 1- yanvar holatiga 230,7 ming nafarni tashkil etdi, bu esa 2020- yil 1- yanvarga nisbatan 119,2 ming kishiga (ya'ni 93,5 % ga) oshgan.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar sonining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024- yil 1- yanvar holatiga, ming kishi)

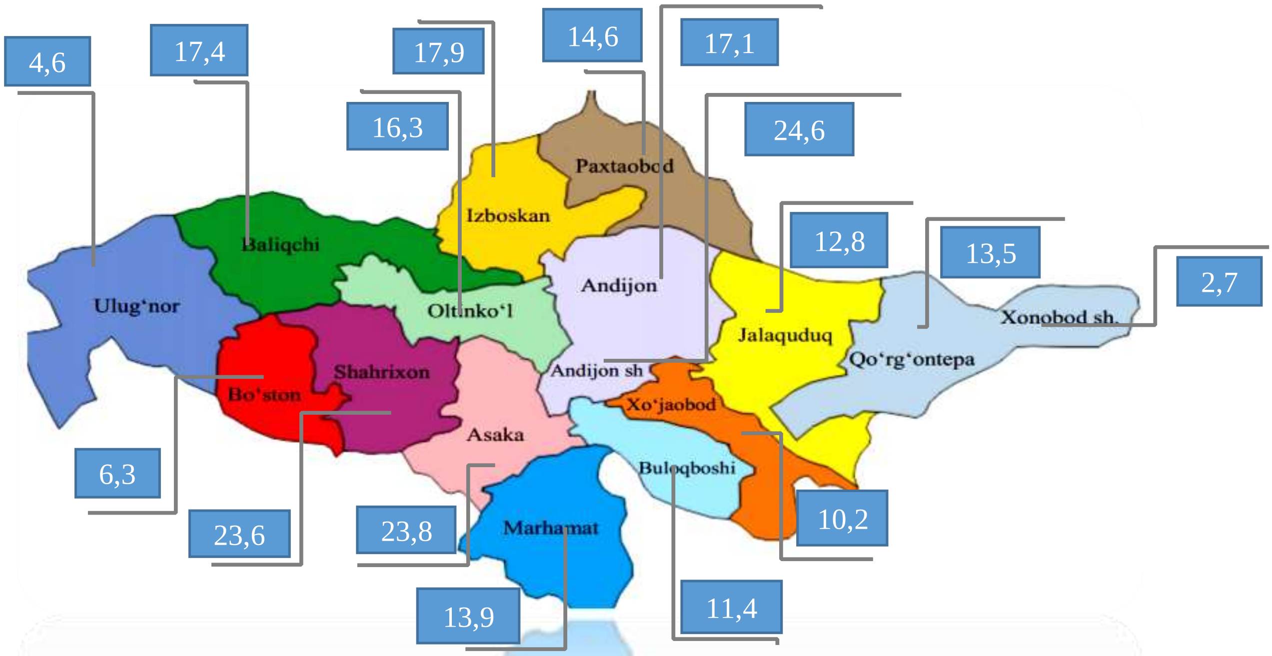

2024- yil 1- yanvar holatiga maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar sonining eng ko'p qismi Andijon sh (24,6 ming kishi), Asaka (23,8 ming kishi) va Shahrixon (23,6 ming kishi) tumanlarida qayd etilgan bo'lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past ko'rsatkich Xonobod sh (2,7 ta) hamda Ulug`nor (4,6 ming kishi) tumanlarida kuzatilgan.

Andijon viloyatida maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalarning gender taqsimoti

(tegishli yilning 1- yanvar holatiga, %)

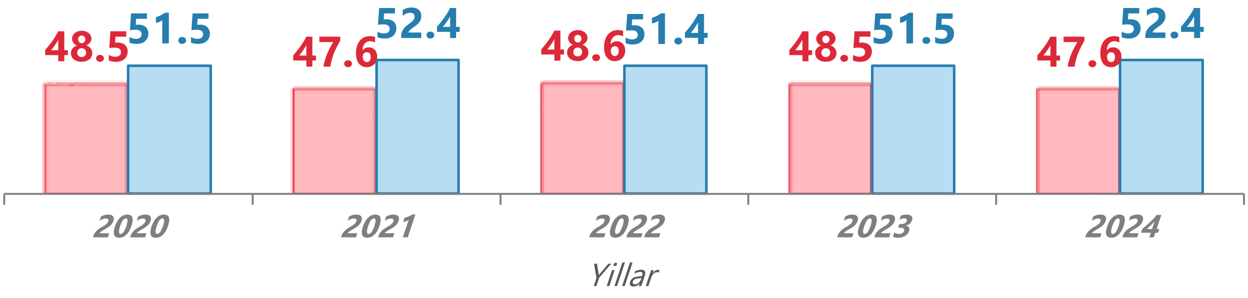

2024- yil 1- yanvar holatiga maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar sonida o'g'il bolalarning ulushi 52,4 % ni, qizlarning ulushi esa 47,6 % ni tashkil etgan. 2020- yil 1- yanvar holati bilan solishtirganda qizlarning soni 40,7 % ga, o'g'il bolalarning soni 77,5 % ga oshgan.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar sonining hududlar bo'yicha gender taqsimoti

(2024- yil 1- yanvar holatiga, %)

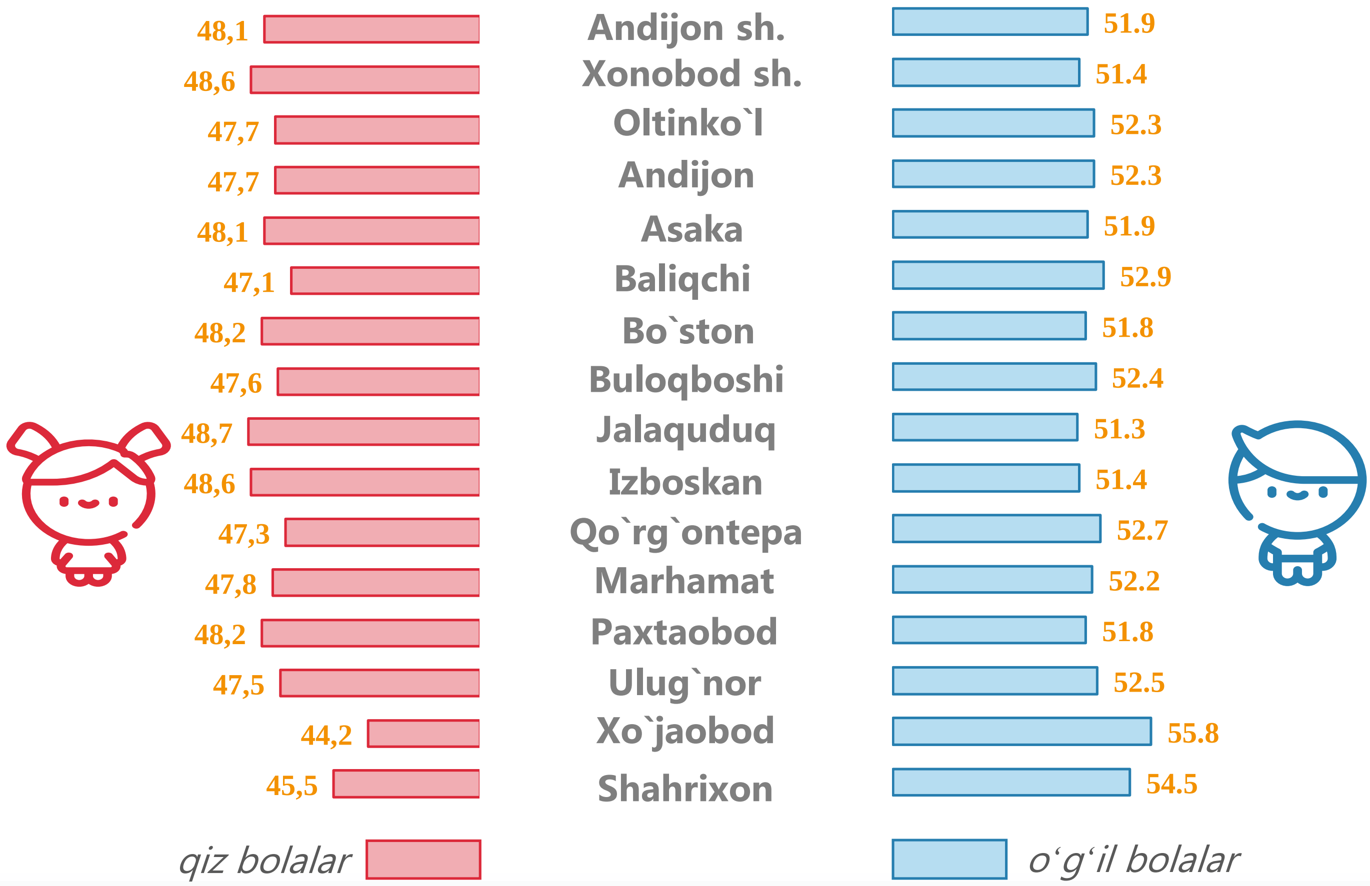

Andijon viloyatida 3-6 yoshdagi bolalarni maktabgacha ta'lim bilan qamrab olinishi

(tegishli yilning 1- yanvar holatiga, % da)

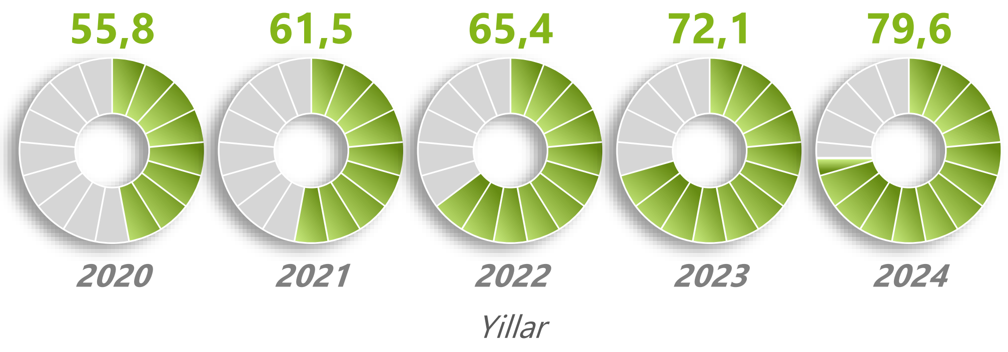

3-6 yoshli bolalarni maktabgacha ta'lim bilan qamrab olinishi bo'yicha sezilarli o'sish kuzatilmoqda. Jumladan, 2020- yil 1- yanvar holatiga bolalarning 55,8 % i maktabgacha ta'lim olish imkoniyatiga ega bo'lgan bo'lsa, 2024- yil 1- yanvar holatiga esa bu ko'rsatkich 79,6 % gacha yetdi. Ushbu ijobiy tendensiyani bolalarni erta bolalik davrida har tomonlama rivojlanishi uchun ta'lim strategiyalari va dasturlarini muvaffaqiyatli amalga oshirilishi natijasi sifatida baholash mumkin.

3-6 yoshdagi bolalarni maktabgacha ta'lim bilan qamrovining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024- yil 1- yanvar holatiga, % da)

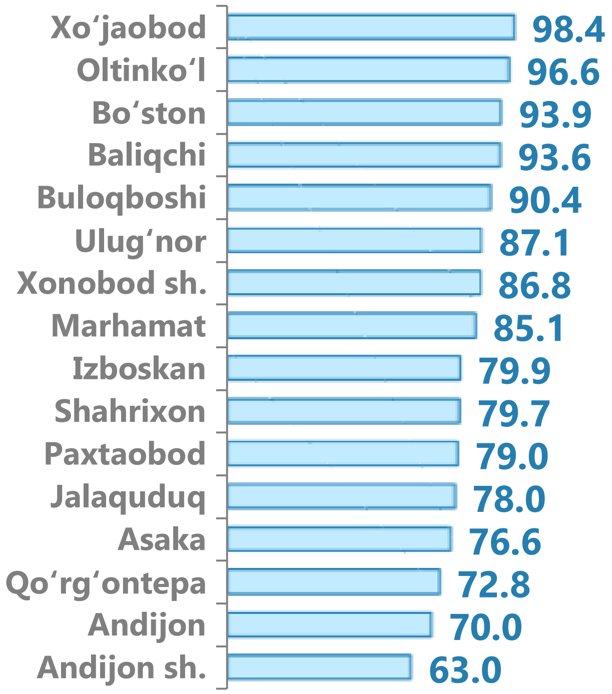

Agar 2024- yil 1- yanvar holatiga 3-6 yoshdagi bolalarning eng ko'p qismi Xo`jaobod (98,4 %), Oltinko`l (96,6 %) va Bo`ston (79,6 %) tumanlarida maktabgacha ta'lim bilan qamrab olingan bo'lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past qamrov Andijon tumani (70,0 %) hamda Andijon shahrida (63,0 %) kuzatilgan.

Andijon viloyatida 3-6 yoshdagi bolalarni jinsi bo‘yicha maktabgacha ta’lim bilan qamrab olinishi

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, % da)

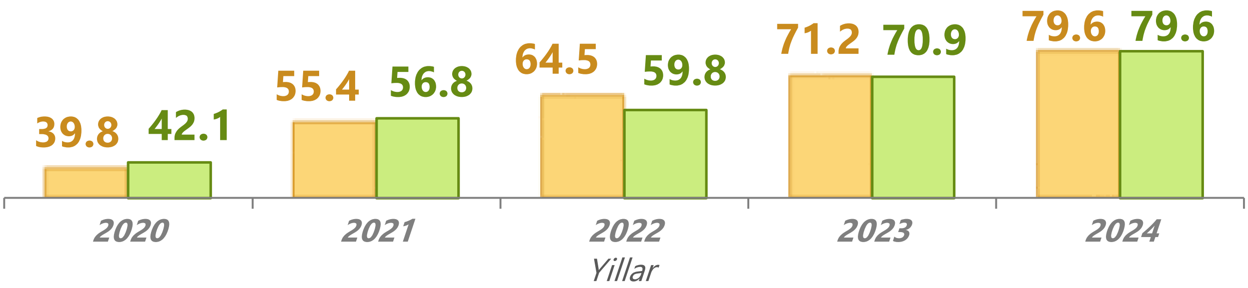

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, 3-6 yoshdagi o‘g‘il bolalarning maktabgacha ta’lim bilan qamrovi 79,6 % ni, qizlarning qamrovi esa 79,6 % ni tashkil etdi. 2020-yil 1-yanvar holati bilan solishtirganda, qizlarning qamrovi – 39,8 %.ga, o‘g‘il bolalarning qamrovi – 37,5 %.ga oshdi.

3-6 yoshdagi bolalarni jinsi bo‘yicha maktabgacha ta’lim bilan qamrab olinishining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024-yil 1-yanvar holatiga, % da)

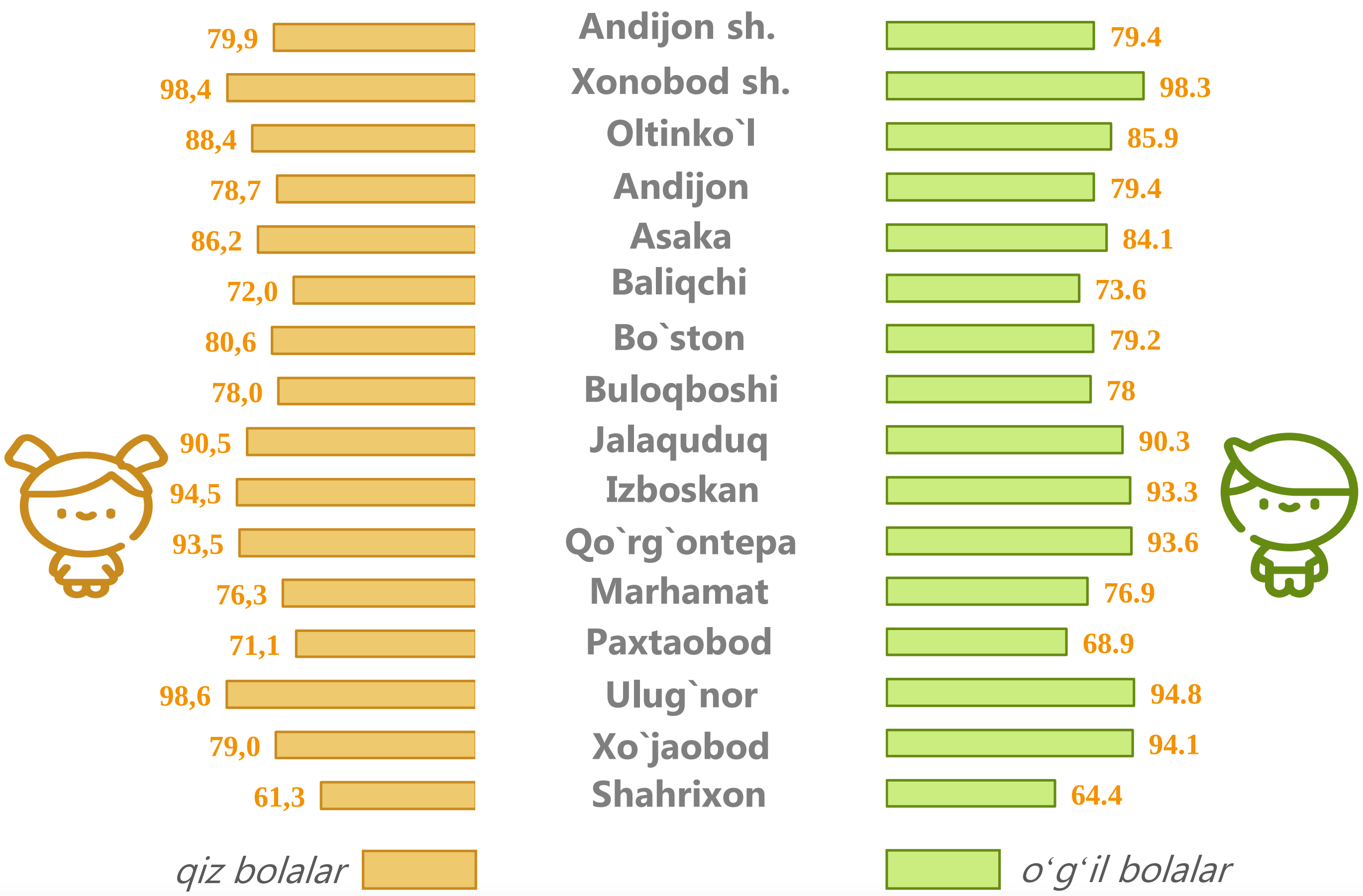

Andijon viloyatida maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar soni

(tegishli yilning 1-yanvar holatiga, ming kishi)

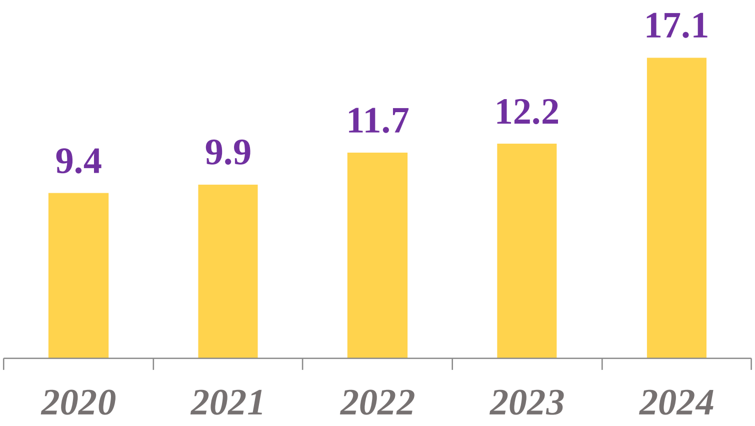

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar soni maktabgacha ta'lim sifatini belgilovchi asosiy omil hisoblanadi. Bolalar bog'chalari malakali mutaxassislar bilan ta'minlanishi bolalarni tarbiyalash va rivojlantirish darajasiga, shuningdek, ta'lim dasturlarini samarali amalga oshirishga bevosita ta'sir qiladi

** 2024-yil 1-yanvargacha oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar soni to'g'risidagi ma'lumotlarsiz keltirilgan.*

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlar sonining hududlar kesimida taqsimlanishi

(2024-yil 1-yanvar holatiga, kishi)

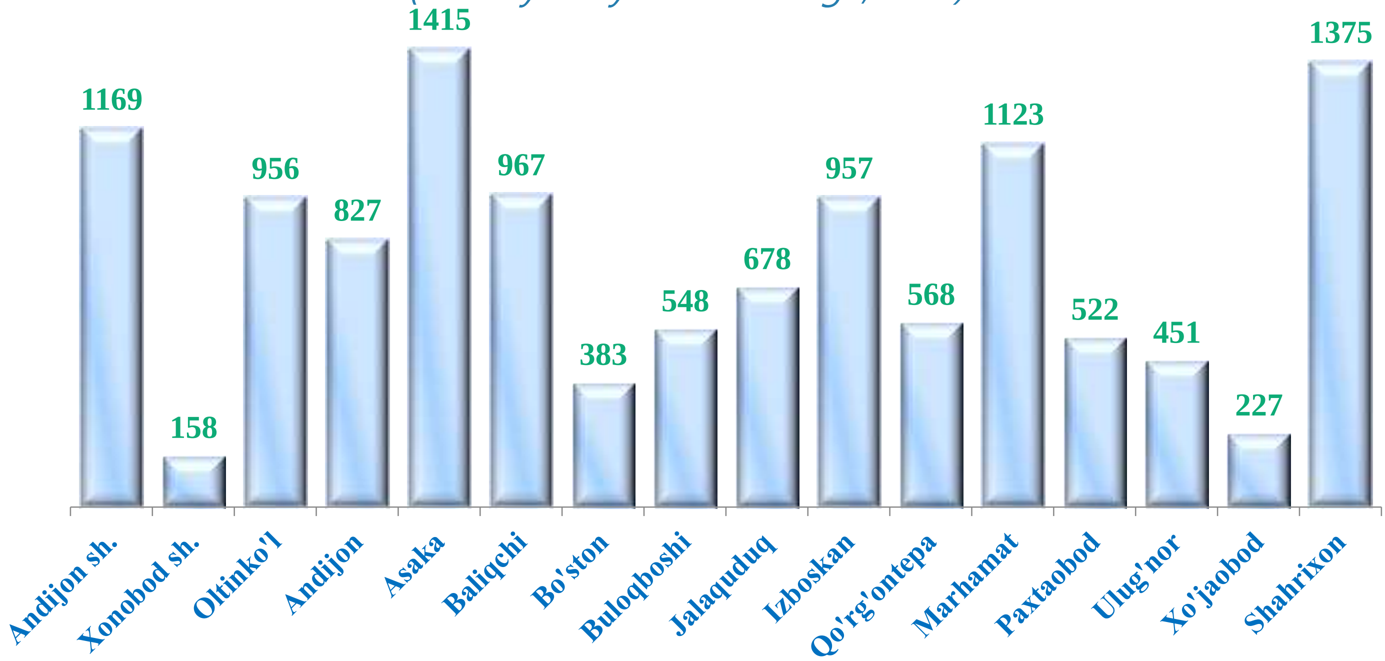

Agar 2024-yil 1-yanvar holatiga maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi pedagog xodimlarining eng ko'p qismi Asaka tumani (1 415 kishi), Shahrixon tumani (1 375 kishi) hamda Andijon shaharlarida (1 169 kishi) qayd etilgan bo'lsa, boshqa hududlarga nisbatan eng past ko'rsatkich Xonobod shahar (158 kishi) hamda Xo`jaobod tumanlariga(227 kishi) to'g'ri kelgan.

Statistik ko'rsatkichlarga izoh

Maktabgacha ta'lim va tarbiya — bolalarga ta'lim va tarbiya berishga, ularni intellektual, ma'naviy-axloqiy, etik, estetik va jismoniy jihatdan rivojlantirishga, shuningdek, bolalarni umumiy o'rta ta'limga tayyorlashga qaratilgan uzluksiz ta'lim turi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti — maktabgacha ta'lim va tarbiya sohasida ta'lim va tarbiya xizmatlari ko'rsatuvchi davlat va nodavlat tashkiloti.

Davlat maktabgacha ta'lim tashkiloti — davlat tomonidan moliyalashtiriladigan va boshqariladigan hamda maktabgacha ta'lim va tarbiyaning davlat standartiga muvofiq maktabgacha ta'lim va tarbiya xizmatlari ko'rsatuvchi tashkilot.

Nodavlat maktabgacha ta'lim tashkiloti — nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatish sohasidagi faoliyatni amalga oshirishga doir litsenziya asosida maktabgacha ta'lim va tarbiya sohasida ta'lim va tarbiya xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxs.

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkiloti faqat davlat-xususiy sheriklikning oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini moddiy-texnik va metodik jihatdan ta'minlash shakli asosida tashkil etiladi. Oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarida 50 nafargacha bolalarga maktabgacha ta'lim va tarbiya berilishiga yo'l qo'yiladi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi bolalar soni – yil oxirida maktabgacha ta'lim tashkilotlari ro'yxatida turgan maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalar soni.

Maktabgacha bo'lgan yosh — bolalarning tug'ilgan paytidan yetti yoshgacha, to ularga umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ta'lim berish boshlangan paytga qadar bo'lgan yoshi.

Bolalarning maktabgacha ta'lim tashkilotlarida joylar bilan ta'minlanganligi — ushbu ko'rsatkich bolalar sonining maktabgacha ta'lim muassasalaridagi joylar soniga nisbati bilan aniqlanadi. Qiyosiy tahlilda bu yerda maktabgacha ta'lim tuzilmalaridagi har 100 ta joyga to'g'ri keladigan bolalar soni bo'yicha ma'lumotlar qo'llaniladi.

3-6 yoshdagi bolalarni maktabgacha ta'lim bilan qamrab olinishi – ushbu ko'rsatkich maktabgacha ta'lim tashkilotlari ro'yxatida turgan 3-6 yoshdagi bolalar sonining mazkur yoshdagi aholi soniga (doimiy aholining joriy hisobi asosida olingan demografik statistik ma'lumotlarga ko'ra) nisbati bilan aniqlanadi.

Press-relizni tayyorlash uchun mas’ul:

Ijtimoiy soha statistikasi bo`limi

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Andijon viloyat statistika boshqarmasi

Manzil: 170100, Andijon sh., Milliy tiklanish ko‘chasi, 36 A

Tel.: +99874 228-48-51

e-mail: sdg@stat.uz

www.stat.uz

facebook.com/uzstataxborot